

30.11.2021

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@gov.fi

viite: Lausuntopyyntöne 1.11.2021 (VN/12462/2020)

Lausunto kansallisesta pölyttjästrategiasta ja toimenpidesuunnitelmasta

Lapin Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tutustunut Suomen pölyttjästrategialuonnokseen ja sen taustaselvitykseen. Strategiassa esitetyt tavoitteet ja toimenpiteet pölyttäjien määrän ja lajikirjon vähenemisen pysäyttämiseksi, kantojen kehityssuunnan muuttamiseksi sekä luonnon- ja viljelykasvien pölytyksen turvaamiseksi ovat erittäin kannatettavia. Asiakirjat ovat asiantuntijan laatimia ja työtä on ohjannut laaja ohjausryhmäkokoonpano.

Lapin ELY-keskuksella ei ole laajemmin lausuttavaa strategian sisältöön. Tässä lausunnossa on tuotu esille muutamia huomioita strategian toimenpiteisiin liittyen. Kappaleessa 1.3 ja 1.4. on tuotu esille pölyttäjien elinympäristövaatimuksia ja vastaavasti toimenpiteiden kokonaisuuksissa 1 ja 2 on esitetty toimenpiteitä elinympäristöjen palauttamiseksi ja kunnostamiseksi sekä tuotu esille ns. uusympäristöjen merkitystä pölyttäjille osana HELMI-ohjelmaa. Laajemman HELMI-kunnostusohjelman sisälle tai sen oheen tarvittaisiin myös räätälöityä pölyttäjien elinympäristövaatimusten näkökulmasta laadittuja hoitosuunnitelmia. Tässä ELY-keskukset tarvitsevat ohjeistusta suunnitelmien laatimiseen ja maastaselvityksiin. Myös ostopalveluina toteutettavien selvitysten osalta kynnyskysymykseksi voi nousta pätevien inventoijien ja suunnittelijoiden saatavuus, kun ohjelmaa toteutetaan samanaikaisesti koko maassa. Tämä lisää myös strategian toimenpiteiden 4 ja 5 painoarvoa, erityisesti toimenpiteiden kohdalla, joilla ylläpidetään ja turvataan lajiosaamisen jatkuvuutta.

Sopivien elinympäristöjen luomisessa väylien varsille tai muille perustettaville viheralueille pullonkaulana on ollut kotimaisen niittysiemenseosten saatavuus. Yhtenä strategian osana voisi olla myös niittysiemenviljelyn tukemisen edistäminen osana maatalouden tukijärjestelmää. Edellä mainittu sekä perinnebiotooppien ja uusympäristöjen hoito ympäristösopimuksin tulee pitää mukana myös seuraavan CAP-ohjelman valmistelussa.

Toimenpideosiossa 5 ja liitteessä 1 on esitetty kattava ja perusteellinen pölyttäjien seurantaohjelma. Laadukkaasti toteutettu seuranta on

avainasemassa strategian tavoitteiden toteutumisen todentamisessa. Harrastajien tuottama tieto ja kansalaistieteen keinot voivat olla tukena seurannassa. Kansalaistieteen avulla kerätystä datasta on saatu hyviä tuloksia esimerkiksi sieniatlashankkeessa, jossa on saatu lisättyä harrastajien määrää, lajituntemusta sekä kannustettu sieniharrastajia laji.fi – järjestelmän käyttämiseen ja havaintojen tallentamiseen. Myös kimalaisten linjalaskentapilotti on ollut hieno ja mediassakin näkynyt esimerkki seurantajärjestelmästä. Netistä saatavat lajitunnistusoppaat pölyttäjäryhmistä edesauttaisivat omalta osaltaan kansalaishavaintojen tallentamista laji.fi-järjestelmään. Esimerkiksi kimalaisten osalta, jossa lajimäärä on pieni, erilaiset kampanjapäivät lajien tunnistamiseksi voisivat olla helppoja toteuttaa (pihabongaus – teemapäivät jne.).

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Ratkaisijana on toiminut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen ja esittelijänä ylitarkastaja Merja Lipponen.

Luontoympäristöyksikön päällikkö

Jari Pasanen

Ylitarkastaja

Merja Lipponen

Tämä asiakirja KEHA/6033/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/6033/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pasanen Jari 30.11.2021 15:52

Esittelijä Lipponen Merja 30.11.2021 15:51